

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/sledztwa/akty-oskarzenia/199312,407-Akt-oskarzenia-przeciwko-Andrzejowi-D.html>
27.02.2026, 06:15

407. Akt oskarżenia przeciwko Andrzejowi D.

W dniu 7 marca 2024 roku Oddziałowa Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Gdańsku skierowała do Wojskowego Sądu Garnizonowego w Warszawie akt oskarżenia przeciwko byłemu prokuratorowi Wojskowej Prokuratury Garnizonowej w Łodzi Andrzejowi D.

Oskarżonemu zarzucono popełnienie zbrodni komunistycznych, stanowiących jednocześnie zbrodnie przeciwko ludzkości, polegających na przekroczeniu swoich uprawnień w ten sposób, że jako prokurator Wojskowej Prokuratury Garnizonowej w Łodzi w okresie stanu wojennego zastosował środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania wobec Marka T., Tadeusza P. i Romana K., a także nakłaniał w toku rozprawy sądowej do skazania Marka T., Michała R., Leszka S., Lesława Sz. i Wiesława Z. na kary bezwzględne pozbawienia wolności w sytuacji, gdy czyny zarzucane tym osobom nie stanowiły przestępstwa.

Pokrzywdzonym zarzucono udział w NSZZ Solidarność oraz sporządzanie w celu rozpowszechniania pism i ulotek zawierających fałszywe wiadomości mogące wywołać niepokój publiczny lub rozruchy. Treść ulotek rozpowszechnianych przez pokrzywdzonych była reakcją na wprowadzenie stanu wojennego w Polsce i koncentrowała się na krytyce tego faktu oraz związanych z nim, często drastycznych, ograniczeń praw pracowniczych i obywatelskich. Nie sposób było zatem uznać, że ich działalność związkowa i kolportaż ulotek podjęte były w celu wywołania niepokoju publicznego lub rozruchów. Działalność ta była wyłącznie przejawem protestu przeciwko bezprawnemu wprowadzeniu w Polsce stanu wojennego i mieściła się w ramach dopuszczalnego prawa do wyrażania przekonań i opinii chronionych przez akty prawa międzynarodowego i krajowego.

Zachowanie funkcjonariuszy państwa komunistycznego – prokuratorów i sędziów w sprawach przeciwko pokrzywdzonym było jedynie pozorem legalności i miało charakter represji stosowanej przy użyciu prawa karnego wobec osób o odmiennych poglądach politycznych. Procesy i skazania służyć miały represjonowaniu pokrzywdzonych za wyrażane przez nich poglądy.

Prokurator Andrzej D. stosując przepisy karne represyjnego dekretu o stanie wojennym, co najmniej godził się na skazywanie przeciwników politycznych w oparciu o wadliwą ocenę dowodów dokonaną z pominięciem praw zagwarantowanych oskarżonym przez akty prawa międzynarodowego oraz samą konstytucję PRL. Zachowanie oskarżonego polegające na pozbawieniu wolności pokrzywdzonych lub wnoszeniu o wymierzenie im przez sąd kary bezwzględnej pozbawienia wolności było działaniem bezprawnym, opartym na pobudkach politycznych i stanowiącym wyraz represji aparatu państwa komunistycznego przeciwko

opozycjonistom. Zachowania pokrzywdzonych nie wyczerpywały znamion przypisywanych im przestępstw, a więc nie było podstawy ogólnej do wszczynania przeciwko nim śledztw w trybie doraźnym, wydawania postanowień o przestawieniu zarzutów i tymczasowym aresztowaniu oraz do nakłaniania sądu do uznania ich za winnych dokonania zarzucanych im czynów i wymierzenia kar bezwzględnych pozbawienia wolności.

Czyny zarzucone w akcie oskarżenia zostały opisane w art. 18 § 1 kk w związku z art. 165 § 2 kk z 1969 r. w zw. z art. 2 ust. 1 i art. 3 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 roku o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu.